

Innst. S. nr. 6

(2005-2006)

Innstilling til Stortinget fra Stortings presidentskap

Innstilling fra Stortings presidentskap om endringer i etterlønnsordningen for regjeringens medlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere ved karantene

Til Stortinget

INNLEDNING

Stortings presidentskap fremmer i denne innstilling forslag til endringer i etterlønnsordningen for regjeringens medlemmer, statssekretærer og politiske rådgivere i departementene og ved Statsministerens kontor når det ileses karantene ved overgang til stilling utenfor staten.

BAKGRUNN

I brev av 15. juni 2005 til Stortinget fra moderniseringsminister Morten Andreas Meyer vises det til at den daværende regjering gikk inn for å innføre karanteneregler for politisk ledelse ved overgang til stilling utenfor staten. Utbetaling av godtgjørelse ved slik karantene er forutsatt å følge regelverket for etterlønn.

Etterlønnsreglene for departementenes politiske ledelse er fastsatt av Stortinget, senest ved stortingsvedtak av 4. juni 1993. På denne bakgrunn oppfordres Stortinget i brevet fra moderniseringsministeren om å foreta nødvendige endringer i etterlønnsregelverket for å få gjennomført karantenereglene. Maksimalperioden for å kunne motta etterlønn må utvides fra 3 måneder, som er dagens maksimum, til 6 måneder i de tilfeller der etterlønn skal kompensere for ilagt karantene.

Det er redegjort nærmere for karantenereglene og bakgrunnen for disse i St.meld. nr. 23 (2004-2005) om bruk av karantene for politisk ledelse i departementene ved overgang til stilling utenfor staten. I stortingsmeldin-

gen ble det foreslått at politisk ledelse i departementene skal kunne ileses karantene i inntil 6 måneder ved overgang til en stilling utenfor statsforvaltningen. Vil-kårene for å ileses karantene skal følge tilsvarende retningslinjer som gjelder for embets- og tjenestemenn, jf. vedlegg 2 til stortingsmeldingen. Avgjørelse om karantene for politisk ledelse skal flettes av et uavhengig utvalg opprettet av Kongen - Karanteneutvalget for politikere. Prinsippene i forslaget fikk tilslutning fra et flertall i Stortinget, jf. Innst. S. nr. 170 (2004-2005).

Det fremgår videre av St.meld. nr. 23 (2004-2005) pkt. 3.2.5 at politikerne i karanteneperioden vil få etterlønn tilsvarende den lønn vedkommende hadde ved avgang, samt feriepenger. Tilknytning til Pensjonsordningen for statsråder, eller Statens Pensjonskasse når det gjelder statssekretærer og politiske rådgivere, sikres på samme måte som for etterlønn for øvrig. På samme måte vil gruppelivsforsikring gjelde i perioden. Annen inntekt i karanteneperioden forutsettes å komme til fradrag i godtgjørelsen etter de samme retningslinjene som for etterlønn.

PRESIDENTSKAPETS MERKNADER

Presidentskapet viser til at regler om etterlønn for departementenes politiske ledelse tidligere har vært fastsatt av Stortinget, og at karantenereglene forutsetter at perioden det kan utbetales etterlønn for i disse tilfelle må utvides fra 3 til 6 måneder.

I henhold til gjeldende regler fastsatt ved Stortingsvedtak av 4. juni 1993 har statsråder rett til etterlønn i én måned etter fratreten, og inntil 3 måneder dersom vedkommende ikke har annen lønns-/næringsinntekt, pensjon eller lignende. Statssekretærer og politiske rådgivere kan tilstås etterlønn på tilsvarende vilkår etter avgjørelse av Kongen. Dersom funksjonstiden for en statsråd er mindre enn ett år, avgjør også Kongen om etterlønn skal tilstås statsråden, og med hvilket beløp.

Presidentskapet viser til at Stortinget tidligere har gitt sin tilslutning til prinsippene for karantene-reglene gjennom behandlingen av St.meld. nr. 23 (2004-2005), jf. Innst. S. nr. 170 (2004-2005).

Regelen om rett til godtgjørelse under karantene foreslås etter dette utformet i tråd med reglene om etterlønn, men slik at perioden det kan tilstås etterlønn for i disse tilfellene utvides fra 3 til inntil 6 måneder. Bestemmelsen tas inn som et tillegg til eksisterende regler.

Statsministerens kontor har utarbeidet nærmere retningslinjer om bortfall av/avkortning i etterlønn innenfor de rammer stortingsvedtaket av 4. juni 1993 setter. Retningslinjene følger som vedlegg til denne innstilling. Retningslinjene vil gjelde også for godtgjørelse som utbetales ved ilagt karantene, og det foreslås at en henvisning til disse retningslinjene tas inn som en del av vedtaket om etterlønn.

Presidentskapet anbefaler at nye regler om rett til godtgjørelse under karantene trer i kraft straks.

PRESIDENTSKAPETS TILRÅDING

Presidentskapet viser til ovenstående, og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Medlemmer av regjeringen tilstås etterlønn (regulativmessig lønn) i én måned fra den dag de fratre, men i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt, pensjon e.l. Dersom funksjons-tiden for vedkommende regjeringsmedlem er mindre enn tolv måneder, avgjør Kongen om det skal tilstås etterlønn og i tilfelle med hvilket beløp.

Statssekretærer og politiske rådgivere kan ved fratre den tilstås hel eller delvis lønn i inntil én måned etter avgjørelse av Kongen i hvert enkelt tilfelle, men i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt, pensjon e.l.

Dersom Karanteneutvalget for politikere har besluttet at et medlem av regjeringen, en statssekretær eller politisk rådgiver skal ilegges karantene, tilstås etterlønn i inntil seks måneder etter fratreden. Etterlønn ut over én måned forutsetter at vedkommende ikke har annen lønns-/næringsinntekt, pensjon e.l.

Statsministerens kontor kan fastsette nærmere bestemmelser om bortfall eller avkorting av etterlønn dersom det opptjenes lønns-/næringsinntekt, pensjon eller lignende i etterlønnsperioden.

II

Endringene under I trer i kraft straks.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 18. oktober 2005

Thorbjørn Jagland

Carl I. Hagen

Inge Lønning

Berit Brørby

Jon Lilletun

Olav Gunnar Ballo

Vedlegg

Retningslinjer for etterlønn til departementenes politiske ledelse (Fastsatt av Statsministerens kontor)

Etterlønn

Etterlønn tilstås departementenes politiske ledelse etter stortingsvedtak 4. juni 1993, jf. reglement for politisk ledelse § 18.

Stortingsvedtaket av 4. juni 1993 gjengis i det følgende:

"Medlemmer av Regjeringen tilstås etterlønn (regulativmessig lønn) i en måned fra den dag de fratrer, men i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt, pensjon eller lignende. Dersom funksjonstiden for vedkommende regjeringsmedlem er mindre enn tolv måneder, avgjør Kongen om det skal tilstås etterlønn og i tilfelle med hvilket beløp.

Statssekretærer og politiske rådgivere kan ved fratreden tilstås hel eller delvis lønn i inntil en måned etter avgjørelse av Kongen i hvert enkelt tilfelle, men i inntil tre måneder dersom vedkommende ikke har lønns-/næringsinntekt, pensjon eller lignende."

Kongens myndighet til å tilstå etterlønn til statsråder, statssekretærer og politiske rådgivere er delegert til statsministeren, jf. kgl.res. 16. oktober 1996.

Retningslinjer ved tilståelse av etterlønn

Hensikten med etterlønnsordningen er å sikre inntekt i en begrenset periode for politikere som ikke går over i annet inntektsgivende arbeid.

Etterlønn for en måned (basisperiode)

Politikere som tilstås etterlønn for en måned (basisperiode), beholder retten til denne etterlønnen selv om de opptjener/mottar inntekt i samme måned.

Etterlønn for mer enn en måned (tilleggsperiode)

Det kan etter søknad tilstås etterlønn i ytterligere to måneder (tilleggsperiode) for politikere som ikke har

arbeids-/næringsinntekt, pensjon eller lignende i tilleggsperioden.

Dersom politikeren likevel mottar inntekt i tilleggsperioden, avkortes etterlønn for denne perioden etter følgende retningslinjer:

- Lønnsinntekt fra hel stilling eller full pensjon fører til at etterlønnen for tilleggsperioden bortfaller i sin helhet.
- Annen inntekt (fra deltidsstilling, delvis pensjon, bierverv, konsulentoppdrag og næringsvirksomhet) avkortes krone for krone i etterlønnen for tilleggsperioden. Ut fra administrative hensyn ses det likevel bort fra inntekt opp til kr 5.000,- (regnet samlet i tilleggsperioden).

Inntekt for arbeid som klart kan tilbakeføres til tilleggsperioden, men som først mottas senere, avregnes på samme måte i etterlønnen for denne perioden slik at for mye utbetalte etterlønn tilbakebetales.

Plikt til å gi opplysninger

Etterlønn for mer enn 1 måned forutsetter innlevering av egenerklæring om at vedkommende politiker ikke har, eller vet at vedkommende vil få, arbeids-/næringsinntekt, pensjon eller lignende i tilleggsperioden. For inntekt som skal avkortes i etterlønnen ihht. pkt. 2, oppgis inntektens størrelse og art.

Statsministerens kontor skal straks underrettes der som det i eller etter etterlønnsperioden oppstår endringer i inntektsforholdene som gjør det nødvendig å avkorte eller tilbakebetale hele eller deler av etterlønnen. Meldeplikten bortfaller for endringer som inntrer senere enn 3 år etter utløpet av etterlønnsperioden.

